

Pohjois-Savon Ely:
Kunnostajat koolla –verkostotilaisuus
2.9.2025

Osakaskunta kalastuslain toteuttajana

Rasvanki-Virmasveden osakaskunta
sihteeri Timo Oranen

Kalastuslaki 1 § Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen järjestää kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö ja hoito siten, että turvataan kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus ja suojelu.

Yhteisaluelaki

4 § Osakaskunnan tehtävänä on huolehtia yhteisen alueen tai yhteisen erityisen etuuden hallinnosta ja aluetta tai etuutta koskevien muiden asioiden hoidosta.

Rasvanki-Virmasveden osakaskunta

Perustettu 2020 tammikuussa kuuden osakaskunnan yhdistyessä

Sijaitsee Tervon, Karttulan ja Suonenjoen alueella

Vesialueet n 18 000 ha : mm. Virmasvesi, Rasvanki, Kuttajärvi, Pieni-Tallus

Osakkaita n 3500

Vuosipudjetti oma toiminta n. 30 000€

Tulot: kalastus- ja pyydysluvat, valtion kalastonhoitomaksun palautukset, sijoituskorvaukset (vesi- ja sähkölinjat ja vesijättöjen lunastukset ja oma poikastuotanto (siika tavoite 70 000kpl)

Hankerahoitukset kalastonhoitovaroista: Taimen takaisin-hanke 2020-2024-2026

Vesistötutkimuksen 2024-2027 rahoittaa Saastamoisen säätiö ja Itä-Suomen yliopisto

Nettisivut: www.rasvankivirmasvesi.fi pj. Matti Saastamoinen

Keihäsjärven lintuvesikunnostus

Keihäsjärvi-Pitkäjärvi-Itälampi kuuluvat valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan

Kolehmalan Osakaskunta luovutti vesialueet luonnonsuojelualueiksi 2005

Suunnitelma FCG suunnittelu ja tekniikka 2015

Päävastuu toteuttamisesta oli Ely keskuksella ja Syvänniemen kyläyhdistyksellä (2019)

Laskujokeen rakennettiin pohjapato ja Keihäsjärvi ruopattiin ponttooniruoppaajalla
Järveen laskevaan puroon tehtiin laskeutusallas.

Matilanjoen suualueen kosteikko jäi toteutumatta kustannusten vuoksi (arvio 130 000€)

Seuranta: Veden korkeuden seuranta kolme vuotta mitta-asteikkoa lukemalla (kesäaikaan viikoittain, talvella kuukausittain)

Vesilintulaskenta 3-5 vuoden välein.

Rakennusaikainen veden laadun tarkkailu: sameus, kiintoaine, nitraatti, fosfori

Makean veden tutkimus Keihäsjärven valuma-alueella

Saastamoisen säätiön ja Itä-Suomen yliopiston vesitötutkimuksen tuella on hankittu neljä jatkuvatoimista mittausasemaa, joiden tuottamaa mittaustietoa voidaan seurata reaaliaikaisesti Masinotekin (laitetoimittaja) EMMI-järjestelmästä. (n. 55 000€)

- lämpötila, sähkönjohtavuus, liuennut happi ja happamuus (pH) kaikissa mittauspisteissä
- TOC- liuennut hiili Keihäsjärven pisteessä
- Vedenpinnan korkeus-mittari Löttökosken sillan alla

Valuma-alueen sademäärä kerätään järjestelmään Masinotekin kehittämällä ohjelmistolla Oinosenmäen sadetutka-aineitosta (pilotti 2025)

Valuma-alueen virtausmallinnuksen on toimittanut Arbonaut oy

Sedimenttinäytteet (lähinnä lyijy) otettiin kesäkuussa ja niiden raporttia odotellaan

Manuaalisesti otettuja vesinäytteitä on otettu kahdesti ja niistä on analysoitu tarkemmin mm. väriluku, rauta

Itä-Suomen yliopisto on sitoutunut käyttämään dataa ja se on pääosin muidenkin yliopistojen tutkijoiden käytettävissä.

Keihäsjärvi liitettiin Sotka-levähdyspaikka verkostoon 2021

Metsästäjäliiton ja Bird life Suomen yhteinen hanke, jonka tavoitteena on vesilintukantojen vähenemisen hidastaminen rajoittamalla vesilintumetsästyistä vapaaehtoisesti

Osakaskunnan kokous rauhoitti luonnonsuojelualueet (Keihäsjärvi-Pitkäjärvi-Itälampi) metsästykseltä 2022-2027

Pienpetopyyntiä on tehostettu

- Sotke-hanke on lahjoittanut 9 minkinloukkua ja sorsien putkipesää
- Osakaskunta hankki 7 loukkua

Vesilintulaskenta vuosittain (pitkä aikasarja yhdeltä laskijalta) ja lisäksi syksyn havainnointia Tiira-tietokantaan

Taimen takaisin 2020-2026

Tavoitteena on järvitaimenen elinympäristöjen kunnostaminen ja luontaisen kannan synnyttäminen

Virtavesien kartoitus (Ilpo Käkelä 2002?) ja maastokäynnit 2020 ja 2021

Kohteiksi valittiin: Saarisenjoki, Kivijoki ja Myllyjoki

Saarisenjoki

2021 4 mätilaatikkoa

TULOS: ei yhtään 0+ poikasta

2021 Kunnostus: lisättiin soraa ja avattiin pienimuotoisesti rantapenkan kivetystä.

Luontaisesti hyvältä näyttävä rikkonainen alaosa, jossa on paljon liekopuuta jätettiin koskematta.

2022 Istutukset vk-poikasina 6700 kpl ja lämpötilaseuranta-kesän ajaksi.

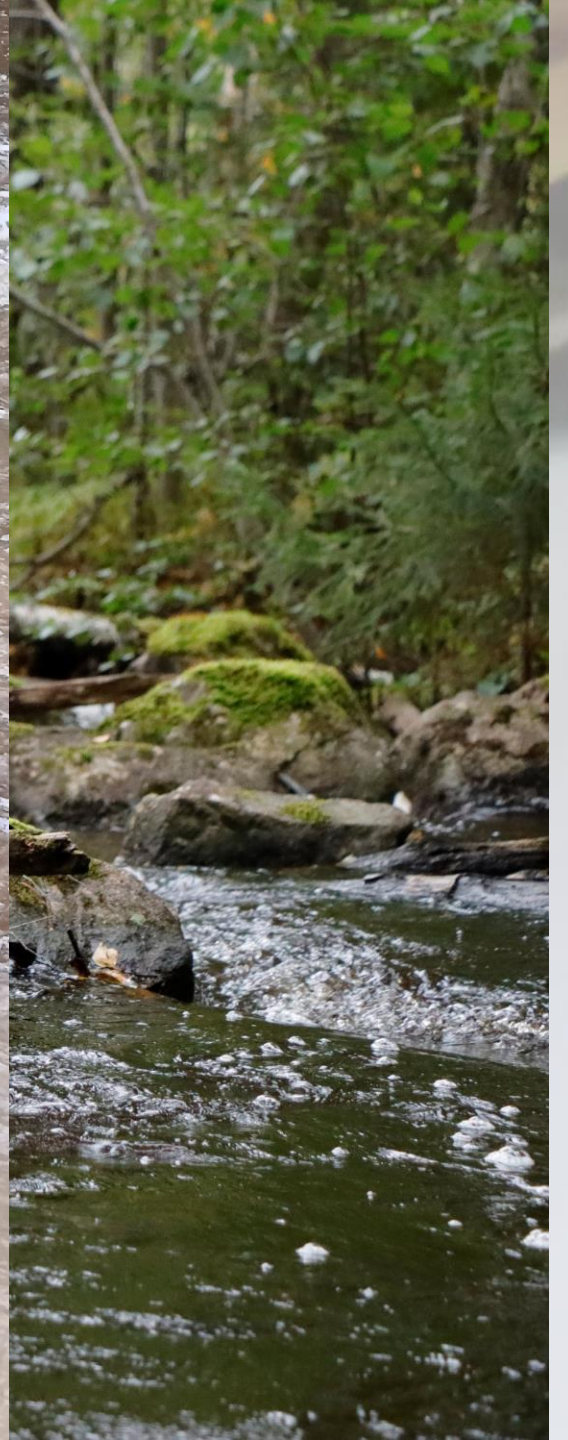
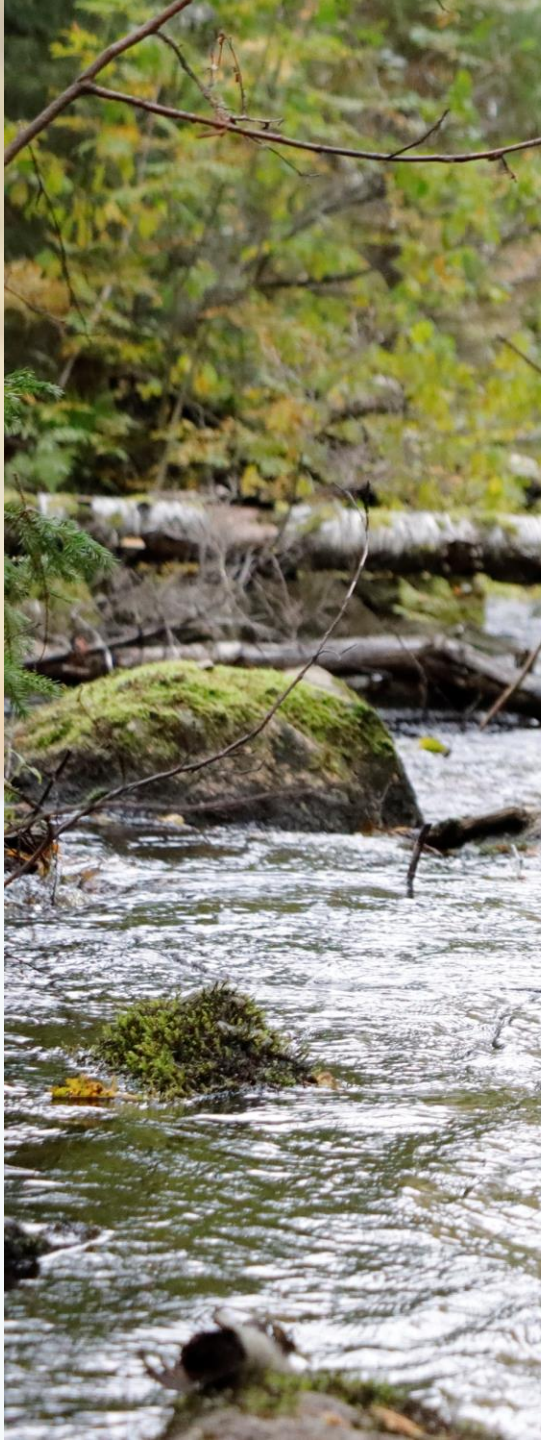
TULOS: 1kpl 0-taimenta sähkökoekalastuksessa

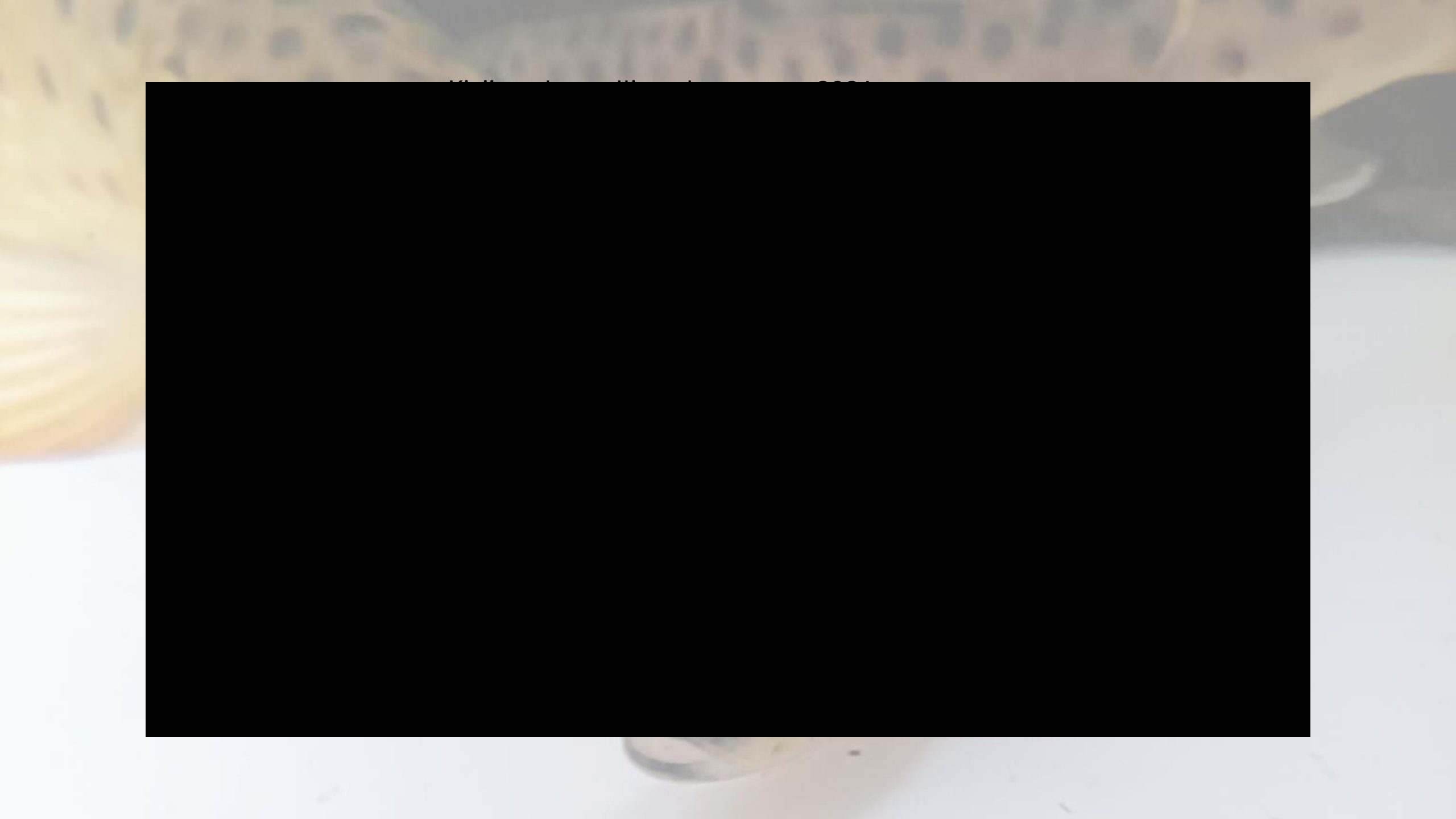
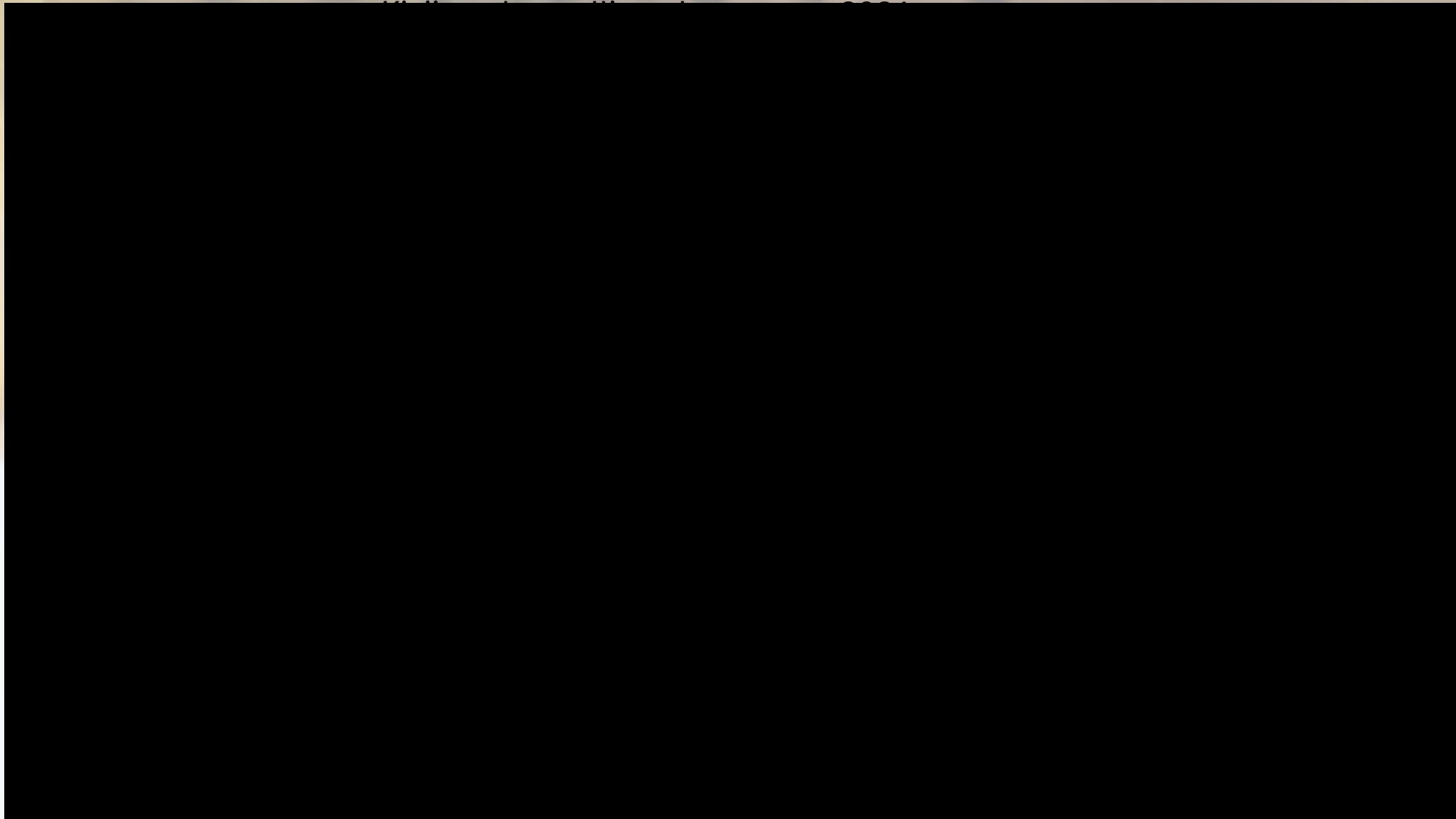
2023 Istutukset vk- ja startatuilla yht 6500kpl

TULOS: 2kpl 0+ ja 1 kpl >0+

Mikä voisi selittää huonot tulokset?

Lämpötilassa ei havaittu merkittäviä eroja muihin kohteisiin, mutta pH mittauksissa oli alhainen 5,7 ja 5,3

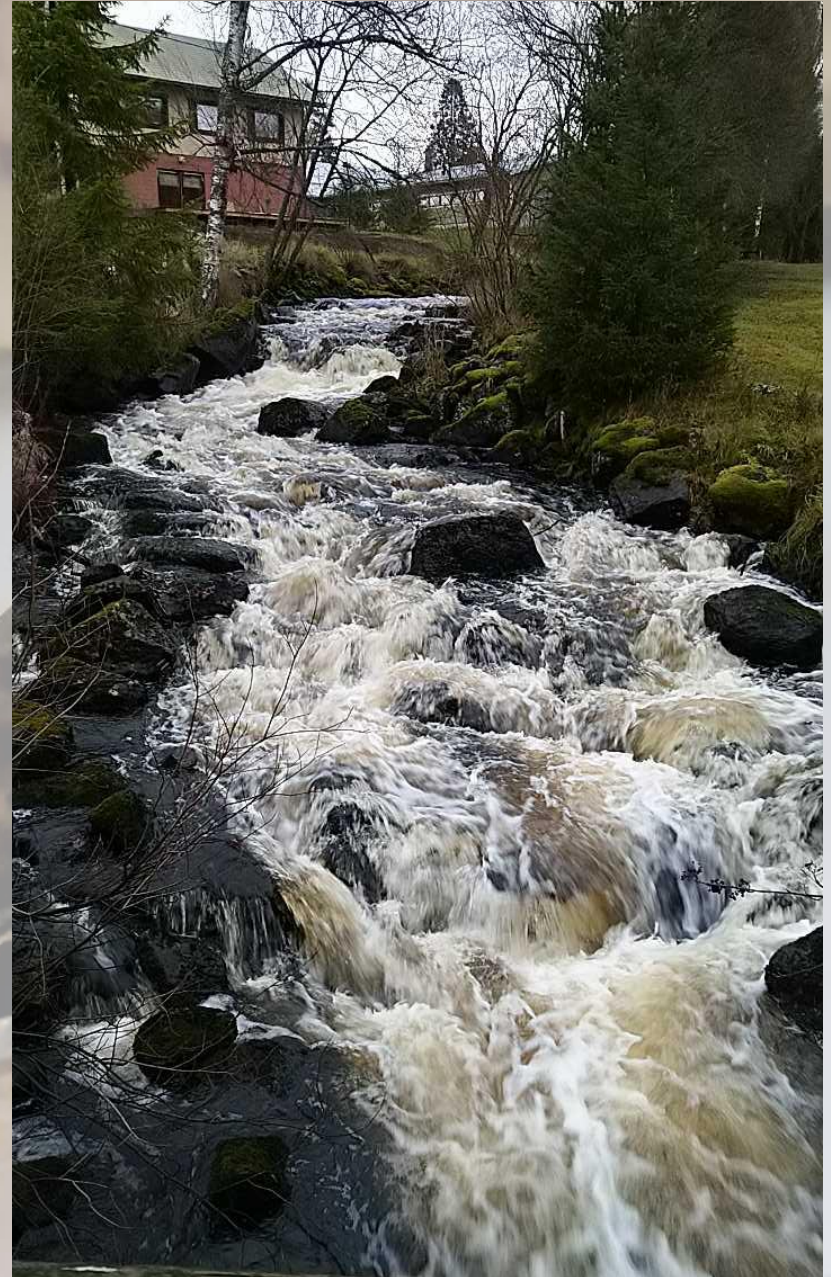

Myllykoski

Istutuksia tehty vuosittain mätिलाатikoilla, vk ja ek-poikasilla
TULOS: 2023 n. 40 eri-ikäistä/ aari
Luonnontilassa oleva koski.

Pistää miettimään

Mitkä tekijät estävät poikasten selviämisen juuri tässä kohteessa?

Mitkä tekijät auttavat taimenen pärjäämisen myös muutaman vuoden?

parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon

Veden lämpötilan vaihtelu seuraaminen, veden (mm. happamuus, tummuusvaihtelut, rautapitoisuus) tasojen selvittäminen esim. kevättulvan aikana, hapen riittävyys hellejakson aikana, saalistuspaine: onko suojapaikkoja, missä hauki/ iso ahven ei viihdy, onko ruokaa ts. Virtavesi ekosysteemi, joka tuottaa ravintoa jne.

Sähkökoekalastus on välttämätöntä. Toistaiseksi ei ole muita keinoja. Kameranysteemit ovat tulevaisuutta. (Capeenpuro)

Seuraava kunnostuskohde on työn alla...

Verkosto

Pohjois-Savon Ely (mm. Tommi Rautiainen, Markku Tuomainen, Antti Kanninen, Petri Nieminen)

Savo-Karjalan Ympäristötutkimus: Miika Sarpakunnas

Sotka levähdyspaikka / Metsästäjäliitto+Bird life Suomi: [Vesilintuklinikat](#)

[Vesistösäätiö](#): Capeenpuro: R. Erik ja Bror Serlachiuksen säätiö

Valonia: [Kalavedet, -varat ja niiden hoito -webinaarisarja](#)

Vesi.fi: Aamukahvien järjestäjänä SKVSY ry [KiMo-aamukahvit: Vesien tummumisen vaikutukset ja miten järvien ekologisen tilan arviointi suhtautuu tummumiseen 24.04.2025 | Vesi.fi](#)

Kalatalouden keskusliiton Alueelliset kalatalouspäivät

Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys ry

SYKE [Teemme tiedolla toivoa | Syke](#)

Virho: [Virtavesien hoitoyhdistys Virho ry](#)

Kiitos